

1

ראביכ

8

בשם ר"ר אמר, אמר הקב"ה יקוו לי המים
סה שאני עתיד לעשות בהם משל למלך שכנה
פלטרין והושיב בתוכה אלמים והיו משכימים
ושואלים בשלומו של מלך ברמיוה ובאצבע ובמנולין
אמר המלך אילו היו פקחין עמדו וחחויקו בפלטרין
בה המלך דיורי פקחין עמדו וחחויקו בפלטרין
אמרו אין פלטרין זו של מלך שלנו הוא אמר המלך
תחזור פלטרין לכמו שחיתה כך שתחילת ברייתו
של עולם לא היה קלופו של הקב"ה עולה אלמ
מן המים החיד (י) מקולות מים רבים אדירים
משכרי ים וסה היו אומרי אדיר כמרום ה' אמר
הקב"ה סה אם אלו שאין להם לא פה ולא אמירה
לא דיבור והרי הן מקלסין אותי כשאברא אדם
עאכיו עמר דור הסבור וסרד בו עמר דור אנש
וסרד בו דור הפלגה וסרד בו אמר הקב"ה יפנו
אלו ועמדו ויבואו אותן שישבו בהן מקודם
החיד (י) ויהי הגשם על הארץ סי יום ומ' לילה.

וידבר יהוה אל משה ואליהרן לאמר: זאת חקת התורה אשר י
צוה יהוה לאמר ודברו אל בני ישראל והקחו אליהם קרה ארמה
חמימה אשר אין בה מים אשר לא יעלה עליה על: ונתתם אתה
אל אילעור הכהן והוציא אתה אלימחויץ למחנה ושתם אתה לפניו:
ולקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו והזה אל נכח פני אהלימועד ו
מדמה שבע פעמים: ושרף את הפרה לעיניו את ערה ואת בשרה ה
ואת דמה על פרשה שרף:

כפי מנין

2

זאת חקת התורה, כל המחויק בה

כאלו מחויק בזאת התורה כאשר צוה ה'.

מכאן - גינה טעם

3

ג' חמשה שערים היו
לדך הבית שני שערי חלדה מן החרום
משמשין כניסה וציאה קפונם מן המערב
משמש כניסה וציאה מן הצפון לא היה
משמש כלום שער המורד עליו שושן
הבידה צורה שבו (רואה) כהן גדול ו שורף
האח הפרה וכל מסעריה וצאים לדך המשתה:

מסכת גיבור
כפי מנין

4

בתנ"י ר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין בפרעה
שקלים חל להיות בתוך השבת סקדיסין לשעבר ומפסיקין לשבת אחרת בשניה זכור בשלישת
טרה אדומה ברכיעית החדש הזה לכם בהמישה חורן לכסרת לכל מפסיקין בראשי חדשם
בתוכה ובפורים בתעניות ובמעשרות ובזיה"כ:

ג' מ' עתה (כ"ט)

5

תנו רבנן ר"ח אדר שחל להיות בשבת קורין כי תשא ומפסירין
ביהודיע ואי זו היא שבת ראשונה כל שחל ר"ח אדר להיות בתוכה ואפילו
בערב שבת בשניה זכור ומפסירין פקדתי ואי זו היא שבת שניה כל שחל
פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת בשלישית פרה אדומה ומפסירין
יחזקאל וזרקותי עליכם ואי זו היא שבת שלישית כל שסמכה לפורים מאחריה
ע מה ברכיעית החדש הזה ומפסירין כה אמר ה' [אלהים] בראשון באחד לחדש

ג' מ' עתה (כ"ט)

6

ובטעם המים שיטתרו קל-סמא אהשב
על צד-הפשט פי הענין הוא קדי שיראה האדם
את-צצמו אסר הטבילה קאלו נקרא באומה
שעה. כמו שהיה העולם קלו מים טרם היות
בו אדם. וכמו שקתוב. ורוח אלהים מרחפת
על-פני המים (בראשית א ב). ויתן אל-לבו קדמיון
פי כמו שנתחדש בגופו וסדש גם-כן פצלותיו
לטוב. ויבשיר מצשיו ויבדק בדרך השם ברוך
הוא. וצל-כן אמרו חכמים שלא תקשר הטקרה
במים שבקלי נק במים חיים או בקנסין שהן
על קרקע ולא בקלי. מקל-מקום קדי למת אל-
לבו בממשקה קאלו העולם קלו מים. והוא
נתחדש בצלותו מהן. כמו שאמרנו. ואם יהיו
המים בקלי או אפלו קברו על קלי. לא יתכן
הענין הנה שאמרנו אל ממשכת הטובל. כי יש
גבול אל-קל-אשר הוא בקלי שהוא מעשה קדי
אדם. וצל-כן לא יחשב בטבלו בקלי קאלו קל-
העולם מים באשר בתחלה. ושהוא נתחדש לשפתו.
והשומע ישמע והתדל יתדל (יחזקאל ג כו).

המנין עולה קל

פרה
אדומה. להזהיר את ישראל לטהר
שיעשו פסחיהן בטהרה: ברכיעית
החדש הזה לכם. ששם פרשה
הפסח וצ"ס ירושלמי גרסינן
אמר ר' חמא ברין הוא שיקדום
החדש לפרשת פרה שהרי באחד
בניסן הוקם המשכן ושני לו נשרפה
הפרה ומפני מה הקדימוה שהיא
טהרתן של ישראל: לכל מפסיקין.
מלקרות בענין היום וקורין בענין
מועד מעין המאורע: למעמדות.
וקורין במעשה בראשית כדקתני
לקמן במחני':

ע"י ע"ה

7

רבי אבא בר כהנא בשם רבי לוי
אמר: אמר הקב"ה (כ) יקוו לי המים. מה שאני עתיד לעשות בהם.

מכאן כפי
בראשית

10

חללה לך כה מעשתו כדבר הזה להמית צדיק עם רשע והיה כצדיק כרשע חללה לך השפט כל הארץ לא יעשה משפט: ויאמר יהוה אם אמצא בסדם חמשים צדיקים בתוך העיר ונשאתי לכל המקום בעבורם: ונצן אברהם ויאמר הנהנא הואלתי לדבר אלי אדני כו ואנכי עפר ואפר: אולי יחסרון חמשים הצדיקים חמשה התשתית כה בחמשה את כל העיר ויאמר לא אשתית אם אמצא שם ארבעים חמשה:

פסוק ויכא

11

*דרישרבא בשכר שאמר אברהם אבינו ואנכי עפר ואפר וכו בניו לכו בניו לכו מצות *אפר פרה ועפר סוטה

נע סוטה ויצי

12

בשלמא בית מינכרא צורתו אלא מובח מנא ידעי אמר רבי אלעזר ראו מובח בניו ומיכאל השר הגדול עומד ומקריב עליו ור' יצחק נפחא אמר אפרו של יצחק ראו שמונח באותו מקום

נע סוטה כו

13

ויאמר י יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק יהוה האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך ואיטיבה עמך: קטנתי מכל החסדים ומכל האמת אשר עשית את עבדך כי מקלתי עברתי את הירדן הזה ועתה היתי לשני מחנות: הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי ירא אנכי יב אתו פן יבוא והפני עם על בנים: ואתה אמרת היטב איטיב עמך יב ושמתי את ירעך כחול הים אשר לא יספור מרב:

פסוק ויאת

14

ולזה אמר יעקב אבינו ע"ה בראותו כי בא עשו לקראתו להיצר לו. קטנתי מכל החסדים וגו' כלומר הרי נעשיתי קטן ושפל ונבוזה בעיני מכל החסדים וגו' אשר עשית את עבדך כי מכל חסדיך מעולם אשר היית עושה קטנתי ע"י כולם ואיני צריך להיות נכנע ע"י בחי' היסורין והצער וע"כ הצילני נא מיד אחי וגו' כי כבר בלתי נעשיתי שפל ע"י חסדיך מעולם.

קאו- מיק מוים יצק

17

זאת התורה אדם כיימות באהל כל הבא אלי האהל וכל אשר באהל יטמא שבעת ימים: וכל כלי פתוח אשר יז וכל אשר יעליו טמא הוא: וכל אשר יגע על פני השדה בקללי חרב או במת או בעצם אדם או בקבר יטמא שבעת ימים: וכל קחלו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל כלי:

פסוק מוים

18

מירדכי אל שער המלך כו. אמרו חז"ל ששב לשקן ותעניתו פי' וישב ששב בתשובה. כי כן דרך הצדיק על ידי שעזור לו השי"ת. מכניע עצמו ביותר על ידי הבושה מלפניו ית'. ומירדכי נצטער שגרם הוא כל הגזירה. ועתה עשה לו השי"ת חסד כזה. נתבייש עוד יותר. ושב. כי וודאי אין התשובה ע"י הבושה כמו מקודם. שיש ב' הכנעות. א' ע"י שפלות. והב' ע"י גדלות כמ"ש במ"א. וזהו ההפרש בין הצדיק לרשע דכתיב ויצא המן כו' שמח וטוב לב ע"י הסעודה. וזה הי מפלתו. אבל במירדכי נאמר וישב כנ"ל.

פסוק אמת פסוק תחצ

19

א = וידבר יהוה אל משה לאמר: צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה היא העלה על מזבחה על המזבח כל העלה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו: ולבש הכהן מדו בד ומכנסיו בד ילבש על בשרו ויהרים את הדשן אשר תאכל האש את העלה על המזבח וישמו אצל המזבח:

פסוק 13

20

והנה המצוה הראשונה שהזכיר לצוותו הנה היא. ולבש הכהן מדו בד והרים את הדשן. צוהו ללבוש בגדי כהונה אשר יתפאר בהם ירים את הדשן. להראות שמעלת האדם הגדולה אשר בה נחשב היא בעשותו עבודה לאלהיו. ואפילו בדרך הבויה בעיני הבריות זו היא רוממותו. וכן מצינו שבני גרשון ובני מררי נתן להם לשאת משאות בעגלות אחר אשר הבדלים ונשאם לעבודתו. ולבני קהת. שהיו חשובים יותר. לא נתן עגלות כי עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו (במדבר ז ט). וזו המלאכה בזויה יותר בעיני הבריות. וגם נשיא נשיאי הלוי אלעזר בן אהרן הכהן היתה פקודתו שמן המאור וקטורת הסמים ומנחת התמיד ושמן המשחה. היה בארבעת דברים אלו משא גדול. והיה נושאן בימינו ובשמאלו ובתוך חיקו ועל כתיפו. ובניו הכהנים המשוחים. ודוד המלך אשר היו עושין בעבודת השם מעשים כאלו קל וחומר לשאר העם. וכן נהגו בקהלות רבות שכשיהיה אפילו גדול הקהל קולו ערב שיעשה עצמו שליח ציבור בראש השנה ויום הכפורים ואם ידע לתקוע שופר הוא יתקעהו. ובארצות רבות יתנו העשירים מן הקהל (ויתנו) מעות לצורך ההקדש מי שיגלול תמיד ספר תורה ומי שיוציא ספר תורה שני עם שליח ציבור בימים שיוציאו בהם שני ספרי תורות. וכיוצא בדברים אלו. והם מנהגים טובים מורים על היות הקהלות ההם חרדים לדבר השם ואש החרדה תבער בהם תמיד מפחדים פן יעברו על דבר מכל המצות.

בניו יונה להפירה פסוק 13

15

(נב) קרא אפרים. על שם אבות אברהם ויצחק שנא' בהם אפר. אברהם שנאמר ואנכי עפר ואפר. יצחק כאפר על גבי המזבח דאפרים משמע שחי אפרות. ולכך נקראו ישראל על שם אפרים שנא' הבן יקיד לי אפרים:

צוה בקניא על הפירה פסוק טו

16

זכר אב נמשך אחריו פמים. ברכתו קצין שתול על פלגי מים.

פסוק 13